

Písemná vědecká nebo odborná komunikace

Původní (originální) písemná komunikace

Základní otázky

- Kdo? Co? Jak? Proč?

Otázka KDO?

- autor
- recenzent
- pracovník redakce
- člen redakční rady

CO - Odborný text

- Celistvý, uzavřený, spojitý útvar znakové povahy, který je výsledkem záměrné komunikační aktivity člověka a jehož cílem je informovat a komunikovat myšlenky a teorie různých vědních oborů.
- Je kódován jazykovými prostředky a komunikován zvukovými či grafickými prostředky.
- Charakteristickým znakem odborného textu jsou odborná terminologie a pojmové syntaktické konstrukce

Článek a časopis

- **Článek** je literární žánr obsahující jasné, věcné, logické a srozumitelné vyjádření myšlenky nebo popis události. Hledá souvislosti, příčiny, následky a analyzuje je, třídí a zobecňuje. Je výsledkem subjektivního přístupu autora k dané problematice. Publikuje se nejčastěji v časopise.
- **Časopis** je periodická publikace obsahující informace zpracované formou článků a vycházející pravidelně na určitém místě. Identifikace časopisu je zajištěna osmimístným číselným kódem **ISSN** (International Standard Serial Number), kterým se jednoznačně označují názvy periodik vydávaných kdekoli na světě.
- Záznamy ISSN jsou uloženy v Mezinárodním Registru ISSN.

Knihy

- Jsou neperiodickou publikací a prostředkem šíření autorského díla, vědecké a technické informace.
- Může být monografií, sborníkem, slovníkem, encyklopedií nebo svazkovým dílem. K identifikaci slouží mezinárodní standardní kód knihy – ISBN.
- Kniha publikovaná v elektronické formě se nazývá elektronická kniha.
- **ISBN** (International Standard Book Number), je kód určený pro jednoznačnou identifikaci knižních vydání.
- Celosvětovým orgánem systému je Mezinárodní agentura ISBN v Londýně.
- Vrcholným českým orgánem je Národní agentura ISBN pracující v Národní knihovně ČR.

Pro koho je kniha určena

- Vědecká kniha je neperiodická odborná publikace o rozsahu aspoň 100 normostran vydaná tiskem s nákladem aspoň 200 výtisků v nakladatelství s vědeckou redakcí a recenzovaná aspoň dvěma obecně uznávanými recenzenty z příslušného oboru (ne však z pracoviště autorů knihy).
- Odborná kniha se týká přesně vymezeného problému určitého vědního oboru, obsahuje formulaci identifikovatelné a vědecky uznávané metodologie.
- Populárně naučná kniha je publikace, přibližující vědecké a odborné informace laické veřejnosti.

Důležité součásti vědecké a odborné knihy

- Autor + Název + Recenzenti
- Obsah – seznam všech kapitol a podkapitol
- Rejstřík – místní, věcný, personální nebo nerozlišený. Obsahuje vše, co autor považuje za důležité a slouží k vyhledávání v textu knihy.
- Bibliografie – soupis jiných knih, na které se odkazuje v textu.
- Ilustrace

Příklad

Autor: Jan Kosek

Redaktor: Alena Koutná

Edice: Poznání

Kategorie: populárně naučná literatura

Jazyk: čeština

Vydání: první

Rok vydání: 2003

ISBN: 80-7340-014-6

Nakladatel: Baset

Kapitola zabývající se dějinami oboru mapuje cestu, kterou psychologie (zpočátku jako součást náboženství, filosofie či medicíny) ušla od nejstarších dob až po současnost. Nejvíce prostoru věnuje autor zakladatelským osobnostem moderní psychologie (Wundt, James, Freud, Jung aj.), stranou pozornosti ale nenechává ani antické filosofy (Platón, Aristotelés), křesťanské myslitele (sv. Augustin) nebo představitele východních náboženství (Buddha, Lao-c').

Redakční rada

- Je nejvyšším organizačním článkem ve struktuře časopisu.
- Zodpovídá za odbornou a obsahovou projednává a schvaluje veškeré potřebné dokumenty a ediční plán stránku časopisu.
- Její členové jsou vybírání dle svého odborného působení v jednotlivých oblastech, a to jak po stránce teoretické, tak praktické. Každý člen redakční rady je garantem odbornosti, v níž se profesně působí a za tuto odbornost (či obor) zodpovídá při posuzování příspěvků zaslaných redakci.
- Rada může jmenovat členy Odborné poradní a konzultační skupiny.
- Její členové se mohou:
  - podílet na činnostech časopisu,
  - navrhopvat různé změny
  - podílet na oponenturách a hodnoceních zaslaných příspěvků a jejich doporučení či nedoporučení k publikování.

Recenzovaný časopis a recenzent

- **Recenzovaný časopis** zaměstnává recenzní radu expertů recenzentů, kteří mají za úkol podrobně zkoumat obsah všech došlých rukopisů a určit, zda je obsah vhodný pro daný časopis z hlediska podmínek přesnosti a vědecké hodnoty.
- **Recenzenti:**
  - K rukopisu mohou dostat od redakce formulář s otázkami.
  - Píší recenze k odborným článkům a na základě jejich recenzí a doporučení článku k publikaci.

Otázky pro recenzenty

- Jde o?
  - původní vědeckou práci
  - souborný referát
  - repetitorium
  - diskusní příspěvek
  - anotaci
- Práce odpovídá / neodpovídá zaměření časopisu a pokynům pro autory
- Tematika je aktuální / již neaktuální
- V českém písemnictví bylo toto téma
  - již dostatečně probráno
  - je toto téma výjimečné
  - toto téma se diskutuje
- Formální úprava odpovídá / neodpovídá mezinárodním zvyklostem
- Práce má / nemá dobrou jazykovou a stylistickou úroveň
- Práce je svým rozsahem a množstvím citací
  - přiměřená
  - příliš stručná
  - příliš rozsáhlá
- Literatura je moderní / zastaralá
- Doporučujete
  - rozšířit: souhrn, úvod, charakteristiku souboru, diskusi, literaturu, obrazovou dokumentaci.
  - zkrátit : souhrn, úvod, charakteristiku souboru, diskusi, literaturu, redukovat obrazovou dokumentaci
- Statistické zpracování výsledků je:
  - na dobré úrovni / nedostatečné
  - doporučuji přepracovat s použitím statistického zpracování
- Klíčová slova jsou / nejsou uvedena
- Navrhuji kritické poznámky, výhrady k formulacím, vývodům, závěrům
- **Závěr hodnocení**
  - Práce je vhodná k publikaci
    - bez připomínek
    - po úpravě podle připomínek

Typy článků

- Články jsou uveřejňovány v časopisech nebo na webovských stránkách.
- Časopis České lékařské komory oslovuje více než 40 tisíc lékařů v České republice. Vychází 17 let, jeho součástí jsou farmakoterapeutické informace a inzertní příloha.
- Slouží lékařům k orientaci v oboru, radí ve vztazích k zdravotním pojišťovnám a státním orgánům, informuje o možnostech dalšího vzdělávání.
- Vědecký nebo odborný časopis publikuje tyto typy článků:

- Původní práce
- Přehledové články
- Referáty
- Překladové články
- Technické komentáře
- Dopisy vydavateli
- Výukové materiály
- Informace o software
- Biografické články
- Zprávy z kongresů a konferencí (pouze na vyžádání, rozhodnutí redakční rady)
- Recenze knih (pouze na vyžádání, jinak dle rozhodnutí redakční rady)

Původní článek

Příklad

Východisko:

V roce 2007 bylo hlášeno do Registru tuberkulózy celkem 871 nových tuberkulóz (TB) všech forem a lokalizací.

Metody a výsledky:

Z nich bylo 744 tuberkulóz plic, definitivních případů tuberkulózy plic bylo 506 a mikroskopicky pozitivních plicních tuberkulóz jsme diagnostikovali 266 případů. Oproti roku 2006 poklesl počet všech notifikovaných případů tuberkulózy. U definitivních a mikroskopicky pozitivních tuberkulóz plic ale došlo k nevýznamnému nárůstu. Celkový počet případů TB všech forem a lokalizací potřetí v České republice poklesl pod 10/100 000 obyvatel. Byl tak potvrzen trend poklesu počtu notifikovaných případů TB začínající v roce 1998. Další opatření kontroly TB je nutné cílit na aktivní vyhledávání případů TB v rizikových skupinách, zvláště bezdomovců a ilegálních imigrantů.

Závěry:

Česká republika patří do skupiny evropských zemí s příznivou situací v TB a její účinnou kontrolou.

Klíčová slova: tuberkulóza, epidemiologie, léčba, rezistence.

Tuberkulóza v České republice v roce 2007

Autoři: 1Homolka J, 1Krejch F, 2Holub J. Autoři – působiště: 1Univerzita Karlova v Praze, 1. lékařská fakulta, I. klinika tuberkulózy a respiračních nemocí VFN 2Ústav zdravotnických informací a statistiky České republiky Článek: Čas. Léč. čes., 2009, 148, pp. 197-200. Počet zobrazení článku: 45x

Přehledový článek

Příklad

Bolest paty

Autoři: Čižmář I., 1Svíženská I., 2Pilný J., 3Repko M., 4Ira D.

Autoři – působiště: Klinika úrazové chirurgie FN, Brno 1Anatomický ústav LF MU, Brno 2Ortopedické oddělení – Krajská nemocnice Pardubice 3Ortopedická klinika FN, Brno

Článek: Čas. Léč. čes., 2005, 144, pp. 535-538.

Bolesti paty jsou v naší populaci relativně častým klinickým symptomem. Úspěšná terapie vychází z etiologie obtíží. Nejčastějším zdrojem bolesti je mechanický podklad, a to jak na dorzální, tak plantární straně patní kosti. Terapie zahrnuje spektrum postupů od režimových opatření až po operační intervenci.

Klíčová slova: calcar calcanei, kalkaneus, bolest.

Kazuistika

Příklad

V článku, jenž popisuje jednu z vyskytujících se vaskulitid u dětí, se zabýváme kromě popisu základních projevů důsledněji jedním z hlavních kritérií, které představují oční příznaky. K objasnění onemocnění stačí mnohdy klinický popis, který dále upřesňuje laboratorní a přístrojová technika. Znalost typických symptomů nemoci v mnohém usnadňuje a urychluje její určení, často jsou již makroskopicky zjištělné. V případě diferenciálně diagnostické rozvahy febrilií může být úvaha tak široká, že svádí k mylným diagnózám a následně zbytečnému terapeutickému prodloužení tam, kde mohou být i fatální důsledky. U Kawasakiho choroby bývá bilaterální injekce bulbární spojivky první známkou objektivizace, následně je častá akutní bilaterální iridocyklitida s pozdějším rozvojem a delším trváním. Otázka „červeného“ oka a febrilií nás tedy může směřovat k výše zmiňované velmi závažné diagnóze, která je však dnes dobře léčitelná a podchytilelná s důrazem kladeným na časový faktor.

Kawasakiho choroba a její oční příznaky

Autoři: Svobodová D., Slaný J., Pískovský T.

Autoři – působiště: Klinika dětského lékařství FN, Ostrava

Článek: Čas. Léč. čes., 2008, 147, pp. 162-164.

Souborný referát

- V přístupu k tématu musí být patrný osobní názor autora.
- Práce přináší přehled o současném stavu ve zvolené problematice, včetně kontroverzních názorů.
- Součástí je seznam literatury.
- Nevyžaduje se abstrakt.
- Rozsah by měl být 10-15 stran rukopisu.
- Literatura by neměla přesahovat 50 citací.

Hodnocení článku

- Měřítkem kvality vědeckých časopisů se stal **Impact Factor** (IF).
- Je definován jako poměr počtu citací, které byly zaznamenány v hodnoceném roce na všechny články publikované v daném časopise za předchozí dva roky, k celkovému počtu všech těchto článků.
- **Immediacy Index** (index bezprostřední odezvy) ukazuje, jak často jsou články vydané v daném roce citovány ještě v témže roce. Jedná se tedy o měřítko rychlosti odezvy.

Časopis lékařů českých

- Je časopisem interdisciplinárním a přísně vědeckým, publikujícím přehledové články a původní vědecké práce ze všech oborů medicíny.
- Přináší informace z jednání, sjezdů, recenze nejnovějších knih, kapitoly z dějin medicíny, osobní zprávy, kazuistiky, odpovědi na odborné dotazy čtenářů články o pre- i postgraduálním vzdělávání lékařů, aj.

Pokyny pro autory

Rukopis

- Je autorské dílo chráněné autorským zákonem. Do redakce je autor musí dodat v počtu kopií požadovaném redakcí časopisu nebo nakladatelství, ve kterém chce svůj článek nebo knihu publikovat. Nejčastěji to bývají dva výtisky v textu (v časopise Science 5 výtisků) i příloh nebo 1 výtisk a elektronické zpracování.
- Pod seznam použité literatury se uvádí informace o případné podpoře grantem (plný název agentury a číslo grantu)
- **Elektronická forma rukopisu:**
  - Redakce nemusí přepisovat text – zamezí se vzniku chyb.
  - Články je možné posílat také elektronické poštou
  - Doporučené formáty textových souborů jsou: DOC (Word), RTF (Rich Text Format), ASCII v kódování češtiny CP1250, Latin 2, Kamenický, výjimečně soubory typu SAM (Ami Pro 3.0), T602. Název textového souboru by měl být totožný s autorovým příjmením, např. novak.DOC.
- Příložené obrázkové soubory by měly být také pojmenovány autorovým příjmením a číslem obrázku, tabulky nebo grafu, např. novaktab3.BMP.
- Ke každému souboru (disketě) s článkem by měl být přiložen černobílý výtisk, nejlépe z laserové či inkoustové tiskárny.

Rozsah článku

- Je většinou stanoven požadavky redakce a bývá součástí Pokynů pro autory
- **Nejčastěji:**
  - max. rozsah 10 normostran (tj. 30 řádků na stránku, 1 řádka = 60 znaků)
  - s max. počtem 6 obrázků (tabulek).
- Součástí bývá:
  - cena tiskové strany
  - výše odměny pro autora
  - formulář o autorském právu k článku

Struktura článku

1. Titulní strana
2. Krátký, výstižný název práce; zkratka jména, příjmení autora/ů; úřední název pracoviště.
3. Strukturovaný abstrakt: 1x česky, 1x anglicky, s následujícím členěním:
  - a) Východisko: 2 – 4 věty charakterizující stav problému, 2-3 věty udávající cíl práce.
  - b) Metody a výsledky
  - c) Charakteristika sledované skupiny, použité metody.
  - d) Nejvýznamnější výsledky, vyjádřené numericky s udáním statistické významnosti.
  - e) Závěry
  - f) Co z dané studie vyplývá.
  - g) Klíčová slova: 3 – 0 slov.
4. Vlastní text – metody – výsledky – diskuze
5. Seznam použitých zkratk
6. Literatura.

Typografická forma

- Fotografie, tabulky a grafy jen v kvalitních originálech.

- Všechny označené číslem, pod kterým budou v textu.
- Očíslované citace, odkazy v textu uváděny číslem citace v kulatých závorkách.
- Pokud se v materiálu objeví poděkování za spolupráci při tvorbě článku umísťuje se před knižními referencemi.
- První (titulní) strana má obsahovat :
  - Název článku
  - Jména všech autorů (bez titulů) a názvy jejich pracovišť. Jednotlivá pracoviště nutno graficky odlišit (nejlépe číslicemi – horním indexem).
  - Kontaktní adresa prvního z autorů. Poštovní adresa hlavního autora včetně čísla telefonu, faxu a e-mailové adresy (součástí článku bývá i kontaktů na autora a uvádí se na konci článku za oddílem Literatura).
  - Stručné shrnutí obsahu příspěvku v rozsahu maximálně 15 řádků (i u kazuistik).
  - Abstrakt článku a klíčová slova.

Obrázky, nákresy, schémata

- Všechny fotografie, nákresy a grafy by měly být přiloženy “zvlášť” a ne vloženy do textu a upraveny do časopisem požadované kvality v některém z grafických programů:
  - Adobe PhotoShop, Corel PHOTO-PAINT, Adobe Illustrator, Fractal Design Painter, popř. PaintBrush ve Windows a uloženy na CDRomu jako samostatný obrázek (týká se i tzv. “screenů” – grafické sejmutí obrazovek prezentovaných programů).
  - Pro uložení je třeba tyto typy obrázkových formátů: TIFF (Tagged Image File Format), WMF (Windows Metafile), BMP (Windows Bitmap), EPS (Encapsulated PostScript), GIF (Graphic Interchange Format), PCX (Publisher’s PaintBrush).
- Obrázkové soubory by měly být pojmenovány autorovým příjmením a číslem obrázku, např. novakobr1.tiff.
- Na zadní straně výtisku obrázku by měl autor označit dokument arabskou číslicí (shodnou s odkazem v textu), tužkou napsat své jméno a počáteční slova názvu článku.
- Většina redakcí (např. také nakladatelské a tiskové středisko ČLS JEP) vrací autorům po vyhotovení časopisu jejich barevné fotografie a diapositivy. Pokud autor toto navrácení nevyžaduje, musí to redakci sdělit písemně. Pérovky se většinou vracejí pouze v případě, že si je autor písemně vyžádá.

Grafy a tabulky

- *Pokyny z Časopisu českých lékařů*
- Grafy a tabulky mohou být vloženy mezi řádky textu pouze v případě, bude-li jejich šíře 11 cm, nebo je-li to nutné 17 cm (nechápejte, prosím, jako rozmezí mezi 11-17cm).
- Sloupce nebo křivky jednotlivých grafů, u nichž má jejich barevné odlišení význam, je nutné vyplňovat různými odstíny šedé barvy (minimálně však 50 % černé), nebo je vyplnit rozdílným šrafováním (týká se černobílé reprodukce).

Abstrakt a Klíčová slova

- Každý článek by měl mít český a anglický abstrakt
  - český by měl být v rozsahu 10–15 řádků,
  - anglický až 30 řádků, t.j. jedné rukopisné strany. max. rozsah 200 slov
- Před anglickým souhrnem musí být také uveden název článku v angličtině.

Zkratky

- Zkratky pro symboly a výrazy pro termíny by měly být hláskovány a v závorce srozumitelně vysvětleny.
- Toto vysvětlení postačí u prvního výrazu, v další části textu není nutno již opakovat.
- Chemické substance by měly být popsány svým systematickým názvem nebo výrazem.
- Léky by měly být popsány svými všeobecnými názvy.
- Obchodní názvy chemikálií, léků nebo technických vynálezů mohou být použity poté, co byly jednou definovány svým vědeckým názvem.
- Radionuklidy (radioizotopy) by měly být symbolizovány atomovým číslem.

Požadavky redakcí časopisů

- Uveřejníme pouze článek, který nebyl a nebude publikován v jiném časopise. Výjimku tvoří pouze abstrakta vědeckých konferencí
- Reklamní články vypracované lékaři na žádost firem, které nemají charakter vědecké práce, lze publikovat jen ve formě placené inzerce.
- Délka souborných článků může být jen do 12 stran.
- Publikaci delších prací je možno konzultovat s šéfredaktorem a domluvit případné rozdělení do samostatných částí.
- Počet citací by neměl být vyšší než 20.
- Může vypadat i takto:
  - *Poskytnutím článku časopisu se autoři zavazují, že stejný článek nepublikovali jinde a neposkytnou (neposkytnou) ho k publikaci jinému časopisu bez souhlasu nakladatelství. První autor ručí za to, že všichni napsaní spoluautoři s publikací článku souhlasí, stejně jako instituce, ve které pracují a že publikací článku nejsou poškozovány zájmy jiných lidí – lékařů, pacientek, nebo firem. Tuto skutečnost musí potvrdit první autor čestným prohlášením přiloženým k publikaci.*

Autorská práva a původnost

- Redakce časopisu, zejména recenzovaného vždy předpokládá, že
  - nabídnutý rukopis dosud nebyl publikován a je nabídnut časopisu k první publikaci
  - autor (popř. autorský tým) nabízející rukopis SČ je výhradním držitelem autorských práv k příslušnému rukopisu;
  - pokud rukopis obsahuje materiál, k němuž má autorská práva třetí strana, autor získal svolení k jeho plnému použití před nabídnutím článku
  - autor nabídnutím rukopisu deklaruje svůj vážný zájem článek publikovat pouze v tomto časopise a poskytnout jeho vydavateli v plném rozsahu všechna příslušná autorská práva ve chvíli přijetí rukopisu k publikaci.
  - redakce očekává, že ji autoři budou informovat o skutečnosti, že celý rukopis nebo jeho část nebo některé podstatné výsledky již byly publikovány v jiné publikaci na úrovni článku v recenzovaném vědeckém časopise nebo monografii.
  - redakce předpokládá, že text, který jí byl nabídnut včetně názvu a abstraktu je dostatečně odlišný od jiných textů vydaných nebo určených k vydání v některém recenzovaném časopise nebo monografii. Zjištění opaku může vést k ukončení recenzního řízení.
- Vznik autorského práva:
  - Autor má právo rozhodnout o zveřejnění svého díla. Autor má dále právo osobovat si autorství, včetně práva rozhodnout, zda a jakým způsobem má být jeho autorství uvedeno při zveřejnění a dalším užití jeho díla, je-li uvedení autorství při takovém užití obvyklé.
  - Autor má právo na nedotknutelnost svého díla, zejména právo udělit svolení k jakékoli změně nebo jinému zásahu do svého díla, nestanoví-li autorský zákon jinak. Je-li dílo užíváno jinou osobou, nesmí se tak dít způsobem snižujícím hodnotu díla.

v Autorské dílo musí být jedinečným výsledkem tvůrčí činnosti autora. Autorské právo k dílu vzniká okamžikem, kdy je dílo vyjádřeno v jakékoli objektivně vnímatelné podobě. Přičemž zničením věci, jejímž prostřednictvím je dílo vyjádřeno, nezaniká autorské právo k dílu.

- Majetková práva autora:
  - Autor má právo své dílo užít v původní nebo jiným zpracované či jinak změněné podobě, samostatně, v souboru nebo ve spojení s jiným dílem či prvky a udělit jiné osobě smlouvou oprávnění k výkonu tohoto práva. Jiná osoba může dílo užít bez udělení takového oprávnění pouze v případech stanovených zákonem.
  - Poskytnutím tohoto oprávnění právo autorovi nezaniká. Vzniká mu pouze povinnost strpět zásah do práva dílo užít jinou osobou v rozsahu vyplývajícím ze smlouvy.
- Právem dílo užít je:
  - právo na rozmnožování díla,
  - právo na rozšiřování originálu nebo rozmnoženiny díla,
  - právo na pronájem originálu nebo rozmnoženiny díla,
  - právo na půjčování originálu nebo rozmnoženiny díla,
  - právo na vystavování originálu nebo rozmnoženiny díla,
  - právo na sdělování díla veřejnosti, zejména
  - právo na provozování díla živě nebo ze záznamu a
  - právo na přenos nebo provozování díla,
  - právo na vysílání díla rozhlasem či televizí,
  - právo na přenos rozhlasového či televizního vysílání díla,
  - právo na provozování rozhlasového či televizního vysílání díla.

Etické aspekty

- Je-li referováno o pokusech na lidech, přiložte čestné prohlášení, že studie byla před zahájením schválena místní etickou komisí. Zásadně neuvádějte na ilustrujícím materiálu jména nebo iniciály nemocných nebo nemocniční či protokolová čísla.

Redakční Rada

- Každý rukopis je hodnocen redakcí a prochází zdvojeným recenzním řízením.
- Nepřijaté práce jsou na vyžádání vráceny zpravidla do 3 měsíců.
- Redakce nepřijme práce:
  - které neodpovídají uvedeným požadavkům,
  - které byly nepříznivě posouzeny recenzenty,
  - jestliže redakce v poslední době práci stejného tématu přijala nebo již publikovala,
  - není-li v záměru redakce a posláním časopisu danou problematiku publikovat,
  - pokud k článku charakteru původní práce či vyšetřovacích metod není přiložen anglický překlad.
- Obvyklá doba publikace článku je 4 měsíce od dodání.
- Kratší články (do 4 stran textu včetně grafů a obrázků) je obvykle možné uveřejnit i dříve po domluvě s editorem, pokud s označením “expres” dojdou před uzávěrkou připravovaného čísla.

Odkazy

Související články

- Informace a informační instituce
- Katalogy (1. LF UK, NT)
- Základy vyhledávání ve volných zdrojích
- Orientace v dostupných e-zdrojích
- Informační zdroje na UK
- Fulltextové elektronické informační zdroje
- Citování použité literatury
- Digitální portfolio z pohledu VaV
- Písemná vědecká nebo odborná komunikace

Zdroj

- HARTMANOVÁ, Dagmar. *Katalogy* [online]. [cit. 2012-03-15]. <<https://el.lf1.cuni.cz/p77067675/>>.

Doporučená literatura

- HALADA, Jan. *Praktická encyklopedie žurnalistiky*. 2. vydání. Praha : Libri, 2004. ISBN 80-7277-108-6.
- ŠESTÁK, Zdeněk. *Jak psát a přednášet o vědě*. 1. vydání. Praha : Academia, 2000. ISBN 80-200-0755-5.
- ČMEJRKOVÁ, Světlá a František DANEŠ. *Jak napsat odborný text*. 1. vydání. Voznice : Leda, 2002. ISBN 8085927691.
- ŠANDEROVÁ, Jadwiga a Alena MILTOVÁ. *Jak číst a psát odborný text ve společenských vědách : několik zásad pro začátečníky*. 1. vydání. Praha : Slon, 2007. ISBN 978-80-86429-40-3.
- DOČEKALOVÁ, Markéta. *Tvůrčí psaní : pro každého*. 1. vydání. Praha : Grada, 2012. 344 s. ISBN 978-80-247-1602-2.
- KUNCZIK, Michael a Štěpánka KUDRNÁČOVÁ. *Základy masové komunikace*. 1. vydání. Praha : Karolinum, 1995. ISBN 80-7184-134-X.
- VACKOVÁ, Alena. *Zásady vypracování odborného textu v českém jazyce*. 1. vydání. Praha : Karolinum, 2007. ISBN 978-80-246-1365-9.